

Borgmesterens kompetencer i forbindelse med pressemeddelelser

Fakta om Pressemeddelelsen:

Der er ikke tale om en afgørelse af et konkret forhold.

Pressemeddelelsen herunder udtalelserne fra borgmesteren vedrører kommunale forhold, nemlig kommunens muligheder for lokalplanlægge i kystområder.

Emnet vedrører et forhold byrådet tidligere har berørt, bebyggelse i kystnære områder. Kommunen har for kort tid siden anmodet om, og modtaget dispensation vedrørende bebyggelse i kystområder.

Der er altså tale om et emne der også er relevant for kommunen.

Pressemeddelelse er udfærdiget for at brande kommunen.

Det er formidlet hurtigt for at sikre, at oplysningerne ikke drukner i mængden og mens emnet fortsat er aktuelt.

Borgmesteren har sikret sig flertallet opbakning inden udtalelsen udsendes.

Borgmesterens kompetencer:

Der er ikke tale om en afgørelse, men faktisk forvaltningsvirksomhed, hvorfor det ikke er et forhold der er omfattet af kommunestyrelseslovens bestemmelser om kompetencefordeling i forbindelse med afgørelsessager herunder § 31 stk. 1 ”Formanden kan på kommunalbestyrelsens vegne afgøre sager, som ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl.”

En pressemeddelelse om det omhandlende emne er endvidere ikke et forhold der er omfattet af delegationsforbud, hvorfor det er et forhold der sagtens kan varetages af forvaltningen og borgmesteren.

Borgmesteren er tildelt en række opgaver der kan betragtes som faktisk forvaltningsvirksomhed.

Det drejer sig blandt andet om opgaver vedrørende kommunalbestyrelsesmøder og økonomiudvalgsmøder.

Her ud over, er borgmesteren den øverste daglige leder af kommunens administration jf. kommunestyrelseslovens § 31 stk. 3. ”Formanden fordeler sagerne til de pågældende udvalg og drager omsorg for, at sager, der kræver beslutning af kommunalbestyrelsen, forelægges denne med eventuelle erklæringer. Formanden påser sagernes ekspedition og udfærdiger om fornødent forskrifter herfor. Formanden sørger for, at ingen udgift afholdes eller indtægt oppebæres uden fornøden bevilling”

Hvad der ligger i borgmesterens rolle som den øverste daglige leder, er beskrevet flere steder:

Martin Basse og Oluf Jørgensen: Kommunal Forvaltning 2003, side 152f, om borgmesterens rolle som øverste daglige leder

”Det er vigtigt at understrege, at borgmesteren i denne rolle skal betragtes som repræsentant for kommunalbestyrelsen eller dens flertal - også hvis han i en sag ikke hører til flertallet. Tanken er ikke, at han skal have særlige politiske privilegier og ad den vej kunne gennemføre sine politiske mål uden om kommunalbestyrelsen; vil han forfølge disse mål - og det er hans gode ret som politiker - må han som andre medlemmer skabe et flertal for dem i kommunalbestyrelsen eller det udvalg, som det pågældende emne hører under.

For at kunne løse disse sine udførende opgaver både kan og bør han være i tæt kontakt med kommunens administrative ledelse. Kun derved kan han følge tilfredsstillende med i, hvad der sker. Herved har han de facto en betydelig påvirkningsmulighed, som normalt rækker langt ud over den, andre kommunalbestyrelsesmedlemmer kan skaffe sig. Men principielt handler han - loyalt - på kommunalbestyrelsens vegne i løsning af sin opgave som øverste daglige ledelse.

Borgmesteren skal interessere sig for, at administrationen fungerer godt.

Som eksempler på, hvad borgmesteren skal interessere sig for som øverste daglige leder, kan nævnes lokaleforhold (fordeling, indretning, pressens adgang m.m.), personaleforhold, sagsbehandling, sagernes ekspedition (poståbning, journalisering, ekspeditionstider m.m.) og bevillingsmæssig dækning for udgifter og indtægter.

I praksis vil borgmesteren overlade store dele af den daglige ledelse til kommunaldirektøren og cheferne for de enkelte forvaltninger. Der er fri adgang til at delegerede ledelsesopgaverne nedad i systemet, men borgmesteren kan til enhver tid føre tilsyn, kræve oplysninger, fastsætte generelle retningslinjer eller give konkrete instrukser. Og over for kommunalbestyrelsen bærer han ansvaret for de ansattes virksomhed, også selvom en opgave er delegeret til medarbejdere.

Han kan naturligvis blive opmærksom på sager, som han vil forlange kommer i kommunalbestyrelsen, men borgmesteren kan ikke selv blande sig i afgørelsernes indhold, f.eks. om byggetilladelser, specialundervisning, miljøforhold, og hvad man ellers arbejder med i de forskellige afdelinger. Finder han, at sådanne sager skal behandles politisk, må han tage initiativ til, at de kommer på en dagsorden.”

Caroline Hegelund og Lars Wilms - Kommunalt folkestyre overblik og indblik s. 39 fremgår

”Borgmesterens tredje hovedopgave er at repræsentere kommunen udadtil i mange sammenhæng fx ved møder, receptioner, og udtalelser til pressen. Han fører undertiden forhandlinger eller sonderinger udad til, også uden at vedkommende emne forud har været behandlet i kommunens politiske organer. Ellers kunne intet ske. Bl.a. retter mange henvendelse til borgmesteren i den berettigede forventning, at han tegner kommunen, og at de altså kan regne med hans tilsagn. Det er så op til borgmesteren at sørge for at have dækning for sine tilsagn og lade være med at forpligte kommunen længere, en han ved, han har dækning for i kommunalbestyrelsen”

Det politiske arbejde i kommunalbestyrelsen og udvalg DEL kap 2

[http://oim.dk/media/540189/Vejledning -
Det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg.pdf](http://oim.dk/media/540189/Vejledning_-_Det_politiske_arbejde_i_kommunalbestyrelse_og_udvalg.pdf)

"Borgmesteren er også kommunens ansigt udad til i forhold til samarbejdet med andre kommuner og myndigheder og er kommunernes repræsentant fx i KKR."

Borgmesterens kompetence er endvidere beskrevet i:

Betænkning nr. 996 af 1983 Ansvarsplacering og reaktionsmuligheder i kommunestyret s. 40 ff.

http://www.statensnet.dk/betaenkninger/0801-1000/0996-1983/0996-1983_pdf/searchable_996-1983.pdf

Betænkning nr. 894/1980 Kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår mv. s. 45 http://www.statensnet.dk/betaenkninger/0801-1000/0894-1980/0894-1980_pdf/searchable_894-1980.pdf

Konklusion:

Borgmesteren har som en hvilken som helst anden politiker ret til at udtale sig, uden på forhånd at indhente en godkendelse fra et udvalg eller byrådet.

Som det fremgår, er der ikke tale om en afgørelse, men faktisk forvaltningsvirksomhed, hvorfor bestemmelserne i kommunestyrelseslovens § 31 ikke finder anvendelse.

Det er min vurdering, at en af borgmesterens opgaver er at repræsentere kommunen, også overfor pressen. Dette kan ske uden tilladelse eller forudgående godkendelse fra økonomiudvalget. '

Såfremt borgmesteren udtaler sig på vegne af kommunen, er det dog en forudsætning, at der er tale om kommunale forhold. Som gennemgået ovenfor er det min opfattelse, at bebyggelse i kystnære områder er et forhold der må antages at have betydning for Varde kommune. Det må derfor konstateres, at udtalelsen vedrører kommunale forhold.

Det er endvidere væsentligt, at borgmesterens udtalelse ikke går videre end hvad han har dækning for fra byrådets flertal. Der er ikke i udtalelsen taget stilling til konkrete projekter eller omfanget af anvendelsen. Byrådet har godkendt at der indgives dispensations ansøgning om flere konkrete projekter om bebyggelse i kystnære områder. Ifølge det oplyste havde borgmesteren endvidere flertallets opbakning for udtalelsen.

Da der er tale om branding af Varde kommune, og et tema der har betydning for kommunens opgaver herunder turisme og lokalplanlægning, synes det ikke at være i strid med kommunalfuldmagten, at der er anvendt ressourcer på en sådan pressemeddelelse.

Det må derfor konkluderes, at udsendelse af pressemeddelelsen må anses for at være sket i overensstemmelse med kommunestyrelsesloven og kommunalfuldmagten.

